

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE XI INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE “A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES”**

м. Харків, 26–27 жовтня 2023 р.

Харків
2023

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С.В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В.П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашик В.О. – д-р філос. наук, професор

Бабенко А.О. – канд. техн. наук, доцент

Вельш Вольфганг – габілітований доктор філософії, професор

Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент

Дудін О.А. – канд. техн. наук, доцент

Змій С.О. – канд. техн. наук, доцент

Каграманян А.О. – канд. техн. наук, доцент

Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ

Коростельов Є.М. – канд. техн. наук, доцент

Кравець А. М. – канд. техн. наук, доцент

Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент

Лисечко В.П. – канд. техн. наук, доцент

Лях В.В. – д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор

Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент

Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент

Соломніков І.В. – канд. екон. наук, доцент

Семенцова О.В. – канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 6 від 11.12.2023 р.)

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. 26-27 жовтня 2023р. Відп. за випуск В.О. Даніл'ян. — Харків : Мачулін, 2023. — 242 с..

ISBN 978-617-8195-79-3

УДК 740+656+338

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-8195-79-3

© Авторський колектив, 2023

© Мачулін, худ. оформлення, 2023

Таким чином йдеться про управління системою, що саморозвивається, та знаходиться в процесі постійного нарощування свого динамічного потенціалу. У такому подвійному контурі управління процес зміни системи є ефектом чи результатом її самоорганізації. У практиці управління системами виділяють два підходи:

- класичний (здійснення саморозвитку системи через безперервні процеси самоорганізації – стратегічні орієнтири – динаміка та ефективність змін, тактичні – ефективність та синергетика процесів самоорганізації);

- поведінковий (доповнення класичного підходу акцентами на об'єкті та суб'єкті управління). У якості об'єкту управління виступає саморозвиток організації (процес), у якості суб'єкту – самоорганізація (структура).

Таким чином, розширення можливостей людини в процесі еволюції дозволяє йому виділяти та досліджувати складніші системні об'єкти. У цьому парадигма управління змінюється.

Список використаних джерел

1. Гришко В.В. Сучасні концепції менеджменту та їх застосування в умовах діджиталізації економіки України. *Економіка і регіон*. 2021. № 9. С. 61-67.

2. Пічугіна М. А. Федун В. В. Зміна парадигми менеджменту в контексті глобалізації. *Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи»*. Київ, 22 квітня 2021 р. С. 188-189.

МАЛИХІНА Я.А., д.пед.н, професор

*Український державний університет залізничного транспорту
м. Харків, Україна*

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

Розвиток та застосування цифрових технологій та продуктів сьогодні є викликом для держави, права, бізнесу та суспільства в цілому, оскільки вимагає певних змін у внутрішніх процесах компаній та перенастроювання поточного законодавства. Ядром сучасної глобальної економіки стає інститут інтелектуальної власності (ІВ): темпи зростання світового ринку ІВ перевищують темпи зростання матеріальних ринків у середньому на 10% на рік. Станом на 2023 рік країною-лідером за найкращим середовищем інтелектуальної власності є США із загальною оцінкою 95,48 бали. Позаду слідують Велика Британія та Франція.

Світова практика свідчить, що цифровізація суспільного життя та діяльності перетворює кожного власника смартфона та користувача Інтернету на потенційного порушника інтелектуальної власності через легкість завантаження ресурсів в Інтернет; призводить до підвищення напруги між певними колективними та індивідуалістичними інтересами як на національному, так і на міжнародному рівнях; сприяє поширенню інвестування бізнесу по всьому світу, далеко за межами географічних кордонів будь-яких окремих компаній.

Основними викликами, які впливають на український інститут ІВ є:

1) низька культура створення, обороту та споживання нематеріальних благ (за наявності потенціалу розвитку ІС на підприємствах відсутня дієва система управління правами на результати інтелектуальної діяльності, що призводить до виникнення правових ризиків);

2) низька частка нематеріальних активів підприємств, що обмежує застосування компаніями технологічних рішень, які мають правовий захист, та позбавляє їх стійких конкурентних переваг;

3) цифровізація економіки (проблеми, безпосередньо пов'язані з поширенням інформаційних технологій та з недосконалістю інституційного середовища (комп'ютерне піратство, проблеми специфікації прав на результати інтелектуальної та наукової діяльності).

Таким чином, результати інтелектуальної діяльності, швидкість та вартість їхнього використання сьогодні стають ключовими факторами, що визначають зростання національної економіки та впливу країни у світі. В умовах цифрової трансформації основні правові положення та базиси забезпечення правової та патентної захищеності потребують удосконалення відповідно до появи нових умов та форм взаємодії, підходів до аналітики, прогнозування та прийняття управлінських рішень.

В епоху цифровізації окрім юридичного та економічного підходів до управління ІВ, необхідні допоміжні інструменти, засновані на теорії особистості та праці, соціальної справедливості (подвійне право *suigeneris*, яке містить в собі нове, частковое правое-*moraltae* економічне право *suigeneris*), що дозволить враховувати цінності та інтереси різних учасників процесу на всіх його рівнях.

Список використаних джерел

1. Капіца Ю. Сучасні тенденції розвитку права інтелектуальної власності в європейському союзі в контексті інтеграції України та ЄС. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2022. № 5. С. 5-17.

2. Varytimidou Christina. The New A(I)rt Movement and Its Copyright Protection: Immoral or E-Moral? *GRUR International*, Volume 72, Issue 4, April 2023, Pages 357–363, <https://doi.org/10.1093/grurint/ikac153>

3. Yanisky-Ravid, Shlomit. Intellectual Property Laws in the Digital Era: An International Distributive Justice Perspective (2020). *Intellectual Property, Innovation, and Global Inequality* 2020, Available at <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3822753>

ОВЧИННИКОВА В.О., д.екон.н., професор
ЛУК'ЯНОВА О.М., к.екон.н., доцент
КОНДРАТЮК М.В., к.екон.н., доцент

*Український державний університет залізничного транспорту
м. Харків, Україна*

КОНЦЕПЦІЇ ТА ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА КРАУДФАНДИНГУ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Сучасна економіка побудована на поєднанні ресурсів, капіталу та таланту як невід'ємних складових перспективного розвитку економіки та соціуму. Ефективними підходами до формування громадянського суспільства, впровадження соціальних цінностей, інноваційних ідей та фінансування соціальних проєктів сьогодні стають соціальне підприємництво та краудфандинг.

Варто зазначити, що Генеральна Асамблея ООН у своїй резолюції 73/225 «Роль підприємництва в процесі стійкого розвитку» визнала видатну роль соціального підприємництва як рушійної сили сталого розвитку до 2030 року шляхом сприяння збільшенню зайнятості, впровадженню імпаکت-інвестування та здійсненню соціальних інновацій в межах боротьби з соціальною нерівністю та вирішенням соціальних та екологічних проблем.

Соціальне підприємництво – це спосіб використання бізнес-рішень для надання та підтримки позитивного впливу на суспільство. Тобто соціальне підприємництво розглядається як діяльність некомерційної організації, яка використовує бізнес-стратегії та направляє отриманий дохід на реалізацію соціальної місії (США) або як бізнес із соціальною місією, тобто комерційні компанії, метою яких є отримання прибутку, мають соціальну місію і функціонують у формі соціального підприємництва (країни Європи).

В свою чергу краудфандинг є новим засобом вирішення проблеми соціального венчурного фінансування та розроблення сталої стратегії залучення коштів для соціального підприємництва. Це одна з нових ідей FinTech. За допомогою краудфандингу соціальні підприємці можуть оцінити інтерес до свого продукту чи послуги серед соціально відповідальних інвесторів. Однак для того, щоб залучити інвесторів, соціальні підприємці повинні спочатку докласти

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ	5
АБАШНІК В.О. Григорій Сковорода у творчості Фелікса Гаазе (1882–1965)	5
АБАШНІК У.В. «Будинок привидів» (1942): особливості швейцарської комедії жахів	9
БЕРЕЗНИЙ В.М., ЄРМОЛЕНКО О.А., ЛИСЬОНКОВА Н.М. Трансформація освіти в епоху нейромереж	12
БЛИЗНЮК Л.М. Психофізіологічні основи мови і мислення	14
БЛИЗНЮК Л.М., МИХАЙЛОВА Є. Неогумбольдтіанство у визначенні мовної картини світу	16
БОЙЧЕНКО М.І. Цінності використання ші та вартості люської комунікації	18
ВАРЛАМОВА А.В., НЕШКО С.І. Переклад як засіб комунікації	21
ГАЙДЕМАНН Дітмар Герман Моральний скептицизм та етичний релятивізм	22
ДАНІЛ'ЯН В.О. Теорія регіональних розбіжностей Стейна Роккана	30
ДАНІЛ'ЯН В.О., РЯБЧЕНКО С.Р., БАБЕНКО К.А. Соціально-психологічні чинники формування здорового способу життя здобувачів вищої освіти	32
ДАРАГАН А., НАЗАРЕНКО І.Л. Особливості перекладу економічних текстів	34
ДОВЖЕНКО С.С., СВЕТОШ В.Ю. Особливості фізичної активності у зрілому віці у відповідності з європейськими стандартами	35
ДОНЕЦЬ С.М., ТАРУТА А. Переклад українських суспільно-політичних реалій англійською мовою	37
ЗАГРІЙЧУК І. Д. Комунікація та толерантність в умовах сучасної пограничної ситуації	39
ЗРОДНІКОВА К.В., УМРИХІНА К.О. Людина та інформаційно-комунікативні технології: виклик сучасності	43
ЗРОДНІКОВА К.В., МИНИННИК Д.В. Вплив культурної глобалізації на суспільство	44
КІМ К.В., КОВАЛЬОВА О.В., ШАПАТІНА О.О. Комунікації учасників освітнього процесу	45
КОДАЛЛЕ Клаус-Міхаель Дух прощення	47
КОЛЕСНИК К.Е. Образ кайзера Вільгельма в творчості німецького медальєра Карла Гьотца	53
КОЛЕСНИК К.Е., ІХНЕНКО С.О. Англо-ірландська книжкова мініатюра у ранньому Середньовіччі	60
КОММЕДАЛ О. Теорія гендеру та гендерної ідентичності С. М. Ольсен	67

ШЕПЕЛЕНКО Т.В. Міждисциплінарна інтеграція фізичного виховання та гуманітарних і природничих дисциплін у формуванні професійних компетентностей здобувачів вищої освіти	128
ШЕПЕЛЕНКО Т.В., КУЩ Б.В. Орієнтація студентської молоді на здоровий спосіб життя	130
ШТОЛЛЬБЕРГ-РІЛІНГЕР Барбара Багато шляхів до демократії	132
СЕКЦІЯ II. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ ТА ПРАВОЗНАВСТВО	140
АЛЕКСАНДРОВА О.Ю., КОСИЧ М.В. Роль цифрового PR у формуванні іміджу організації	140
ВАСИЛЬЄВ О.Л. Джерела інвестицій у післявоєнне відновлення залізничного транспорту України	141
ГРОМОВА О.В., ВОЛОХОВА І.В., ГАРАЄВ М.В. Основні напрямки використання Fin Tech у фінансовому та банківському секторах	143
ДЕРГОУСОВА А.О. Сучасні тренди digital-маркетингу	145
ЄВСЬЄВА О. О. Міждисциплінарний зв'язок в економічній науці економіки та обліково-контрольних дисциплін в контексті «малого» та «широкого» філософського кола	147
КАЛИЧЕВА Н.Є., КОРИНЬ М.В. Напрями стратегічного розвитку підприємства сфери торгівлі	149
КОЛІСНИКОВ А.В. Особливості правового регулювання криптовалют в Україні	151
КРИХТІНА Ю.О., КОВАЛЬОВ А.Ю., СЕВЕРЧЕНКО Н.О. Сучасні аспекти цифрового розвитку залізниць в європейському транспортно-логістичному просторі	152
КУДЕЛЯ В.І., ЯКОВЕНКО В.Г., ЧЕЛЯДІНОВА Н.Г. Зміна парадигми менеджменту в сучасних умовах економічного розвитку	155
МАЛИХІНА Я.А. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності у цифровому просторі	156
ОВЧИННИКОВА В.О., ЛУК'ЯНОВА О.М., КОНДРАТЮК М.В. Концепції та практики соціального підприємництва та краудфандингу в сучасній економіці	158
СИВОЛОВСЬКА О. В., МКРТИЧЬЯН О.М., ВОЛОХОВ В.А. Застосування теорії ігор до моделювання соціально-економічних відносин	159
СОЛОМНІКОВ І.В., СЕМЕНЦОВА О.В. Соціальна відповідальність в сфері залізничного транспорту в умовах військового стану: еколого-економічна компонента	161
СЕКЦІЯ III. ТЕХНІЧНІ НАУКИ	163
АКІМОВА Ю.О., ОСМАЄВ О.А. Математичні моделі в психологічних дослідженнях: аналіз та застосування	163

Наукове видання
Відповідальність за редагування та достовірність інформації
несуть автори роботи

Людина, суспільство, комунікативні технології:
матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф.
26-27 жовтня 2023 р.

Reports of the XI International scientific-practical conference
“A person, a society, communicative technologies”

Відп. за випуск В.О. Даніл'ян

Підписано до друку 20.12.2023. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 27,67. Обл.-вид. арк. 41,8.
Наклад 300 пр. Зам. №

Видавець Мачулін Л.І.
тел. +38(068)886-52-57
editor2016@ukr.net
<http://knigoizdat.org.ua>
Свідоцтво про держреєстрацію:
сер. ХК №125 від 24.11.2004

Віддруковано в ПП Озеров Г. В.
м. Харків, вул. Університетська, 3, кв. 9.
Свідоцтво про реєстрацію: № 818604 від 02.03.2000.